U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci stěžovatele **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, za účasti **O. M.**, zastoupené JUDr. Martinem Rozumkem, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2006, č. j. 56 Az 152/2006 - 52,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 13. 4. 2006, č. j. OAM-1569/VL-10-P07-2005, jímž nebyl žadatelce o azyl O. M. (dále jen „žalobkyně“) dle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a dále bylo vysloveno, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného předpisu.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve azylu), Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat otázkou, zda předmětná podaná kasační stížnost není ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nepřijatelná.

Vymezením institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. Zde Nejvyšší správní soud odkázal na svou primární funkci vrcholného soudního orgánu ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví, a to zajištění jednoty a zákonnosti rozhodování soudů ve správním soudnictví (§ 12 odst. 1 s. ř. s.). Při plnění svých povinností se pak Nejvyšší správní soud snaží o rovnováhu mezi dvěma zájmy: zájmem na spravedlnosti v každém jednotlivém případě a zájmem na efektivitě působení objektivního práva.

V uvedeném rozhodnutí se ke střetu těchto dvou zájmů uvádí: „*Ryze formální důraz často kladený na dosažení spravedlivého výsledku řízení (ve smyslu jeho procesní bezvadnosti) ve svých důsledcích výrazně oslabuje právní jistotu a tedy i efektivitu práva.*“ Institut nepřijatelnosti činí z kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany mimořádný opravný prostředek omezený na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je dle § 104a s. ř. s. přípustná pouze tehdy, pokud rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. Tyto závěry Nejvyšší správní soud opírá i o konstantní judikaturu Ústavního soudu (viz např. nález ze dne 13. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 15/01, *Sbírka nálezů a usnesení*, sv. 24, str. 222-223; obdobně též nález ze dne 6. 11. 2003, sp. zn. III. ÚS 150/03, *Sbírka nálezů a usnesení,* sv. 31, str. 149): *„[…] žádný právní řád není a nemůže být z hlediska soustavy procesních prostředků k ochraně práv, jakož i z hlediska soustavy uspořádání přezkumných instancí, budován ad infinitum. Každý právní řád přináší a nutně musí přinášet i určitý počet chyb. Účelem přezkumného, resp. přezkumných řízení může být reálně takováto pochybení aproximativně minimalizovat, a nikoliv beze zbytku odstranit. Soustava přezkumných instancí je proto výsledkem poměřování na straně jedné úsilí o dosažení panství práva, na straně druhé efektivity rozhodování a právní jistoty. Z pohledu tohoto kritéria je zavedení mimořádných opravných prostředků, čili prodlužování řízení a prolomení principu nezměnitelnosti rozhodnutí, která již nabyla právní moci, adekvátní toliko v případě důvodů výjimečných.“* V dalším textu již zmíněného rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, Nejvyšší správní soud vykládá neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Dle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1) *kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;*
2) *Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;*
3) *Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;*
4) *Kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud „a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva“.*

Specifickou otázkou v souvislosti s institutem nepřijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany dle § 104a s. ř. s. je posouzení, zda lze přijatelnou shledat kasační stížnost podanou správním orgánem. Otázka přijatelnosti takové kasační stížnosti by neměla být sporná, pokud správní orgán opírá její důvody o skutečnosti uvedené v předchozím výčtu pod body 1) – 3). Existence a tvorba jednotné judikatury svým významem v každém případě podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a to i v případě, kdy je stěžovatelem správní orgán. Vzhledem k charakteru a postavení stěžovatele je však otázkou, zda správní orgán může splnit podmínky přijatelnosti kasační

stížnosti uvedené pod bodem 4), tj. zásadní pochybení, které může mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, by bylo možno kasační stížnost podanou Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního právního pochybení krajského soudu posoudit jako přijatelnou, „*pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu nebo pokud by hrubě pochybil při výkladu hmotného a procesního práva*“. Ve věci sp. zn. 2 Azs 21/2006 byl shledán postup krajského soudu v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, kasační stížnost byla z tohoto důvodu považována za přijatelnou.

V dané věci stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) trpí vadou ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy je nepřezkoumatelný, a to jak pro nesrozumitelnost, tak pro nedostatek důvodů. Konkrétně stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu o tom, že se dostatečně nezabýval zdravotním stavem žalobkyně, především ve vztahu k dostupnosti odpovídající lékařské péče v její vlasti. Dále má za to, že si obstaral dostatek informací a podkladů pro rozhodnutí ve věci a pokud mu soud uložil vyžádat si další zprávy o zdravotním stavu žalobkyně a úrovni zdravotní péče v zemi jejího původu, je takový požadavek neodůvodněný. Důvod přijatelnosti kasační stížnosti shledává stěžovatel v tom, že krajský soud při rozhodování v této věci zásadně pochybil, když nerespektoval diskreční pravomoc správního orgánu při rozhodování o udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, a rozhodnutí soudu tak má zásadní dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

Na základě výše uvedených premis dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele nelze považovat ve smyslu § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost by mohla být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti dle výše uvedeného výčtu, neboť v takovém případě by se pro hrubé pochybení procesního práva stěžovatel neměl vůbec možnost seznámit s důvody rozhodnutí a bylo by namístě každé takové rozhodnutí zrušit a nahradit novým. Nepřezkoumatelností rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů se Nejvyšší správní soud již zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, publikovaném pod č. 638/2005 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, publikovaném na www.nssoud.cz. V daném případě nebylo napadené rozhodnutí shledáno nepřezkoumatelným, neboť krajský soud konkrétně uvedl, s jakými skutečnostmi se stěžovatel dle jeho názoru dostatečně nevypořádal. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti uvádí, že nesouhlasí s důvody uvedenými v rozsudku a namítal jejich nesprávnost. Je tedy zřejmé, že tyto důvody znal, jeho výtky směřovaly ke správnosti a zákonnosti úvah krajského soudu, což jsou námitky nezákonnosti, případně vad řízení, nikoli nepřezkoumatelnosti.

Zbývá tedy posoudit přijatelnost námitky vytýkající krajskému soudu, že nerespektoval diskreční pravomoc správního orgánu při posuzování podmínek udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se k rozhodování správního orgánu o udělení humanitárního azylu a rozsahu přezkumu takových rozhodnutí opakovaně vyslovil,

např. ve svých rozsudcích ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 52, všech publikovaných na www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaném pod č. 375/2004 Sb. NSS. Jeho judikaturu týkající se rozsahu přezkumu rozhodnutí o udělení humanitárního azylu lze tedy považovat za konstantní a ustálenou.

V uváděném rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, Nejvyšší správní soud k možnosti a rozsahu přezkumu výroku o neudělení humanitárního azylu konstatuje: „...*samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry"*. Z rozhodnutí krajského soudu nelze dovodit, že by ustálenou soudní judikaturu v tomto směru nerespektoval. Krajský soud v napadeném rozsudku na citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odkázal, nepolemizoval s omezeným rozsahem přezkumu rozhodnutí o udělení humanitárního azylu, dospěl však k závěru, že v tomto konkrétním případě stěžovatel z těchto mezí vybočil a uvedl, v čem tento exces spatřuje. Jeho závěr je možno hodnotit jako relativně přísný, avšak je nutno respektovat skutečnost, že otázka posouzení humanitárního azylu je v každém konkrétním případě individuální a závislá na komplexních poměrech osobnosti žadatele o azyl, možnost konečný závěr aplikovat v jiných věcech je velmi omezená.

Krajský soud tedy meze přezkumu rozhodnutí dle § 14 zákona o azylu připouští a respektuje je, nezpochybňuje tedy diskreční pravomoc stěžovatele, vytkl mu pouze nedostatečnost správního uvážení v podobě, jak bylo prezentováno v odůvodnění rozhodnutí. Jak je výše uvedeno, krajský soud sám uvedl, že jeho úkolem při přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu je prověřit, zda úvaha správního orgánu nevybočuje z mezí a hledisek stanovených zákonem, přičemž dospěl k závěru, že rozhodnutí stěžovatele mu neumožňuje tento závěr učinit dostatečně spolehlivě. Závěr krajského soudu není nepřezkoumatelný a není ani v rozporu s ustálenou soudní judikaturou. Nejvyšší správní soud dále dospěl k názoru, že krajský soud se nedopustil při posouzení správního uvážení stěžovatele hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva.

Situaci v dané věci je třeba odlišit od případů, kdy žadatel o azyl v průběhu správního řízení nedává správnímu orgánu žádné relevantní informace o důvodech zvláštního zřetele hodných a následně se domáhá důsledné úvahy o možnosti udělení humanitárního azylu. Žalobkyně v předmětné věci na své zdravotní potíže upozorňovala od počátku řízení, průběžně správnímu orgánu zasílala lékařské zprávy hodnotící její zdravotní stav, které jsou součástí správního spisu. Byl zde tedy utvořen širší prostor pro hodnocení důkazů, než je tomu v případech, kdy žadatelé o azyl na povinnost tvrzení a důkazní břemeno rezignují. Krajský soud považoval za nutné, aby správní orgán podrobněji popsal svou úvahu, jež vedla k neudělení humanitárního azylu, a dostatečně srozumitelně uvedl, co v odůvodnění postrádá. Jeho požadavky nezpochybňují obsah volného správního uvážení stěžovatele ohledně konečného rozhodnutí o humanitárním azylu, pouze jeho formu, což je dle výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu přípustné.

Z výše uvedeného vyplývá, že krajský soud se v daném případě nedopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva, nejsou splněny ani jiné podmínky pro přijatelnost kasační stížnosti. V předmětné věci se jedná o vyhodnocení konkrétních

skutečností předkládaných stěžovatelkou, výsledek tohoto posouzení není způsobilý ovlivnit rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany, není zde proto splněna podmínka rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Ze všech uvedených důvodů tato kasační stížnost není ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná a Nejvyšší správní soud ji odmítl.

Pokud krajský soud stěžovateli uložil doplnění správního spisu a podkladů pro rozhodnutí vyžádáním si dalších zpráv, nepovažuje Nejvyšší správní soud takový požadavek za hrubé interpretační pochybení. Je však nutno zdůraznit, že právním názorem krajského soudu, jímž je stěžovatel v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán, není pokyn k doplnění správního spisu o konkrétní materiály, ale pouze povinnost provést úvahu o možnosti udělení humanitárního azylu v souladu se zákonem.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu